Ч. 193 Неділя 29 серпня (10 вересня) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Процес Драйфуса і заява в урядовій ґазеті німецкій. — Анґлія а Трансваль.)

Процес Драйфуса добігає вже до кінця і мабуть вже нині буде проголошений вирок. Вельми характеристичним для цілої справи фактом єсть заява, яка появила ся в урядовій части берлиньского „Reichsanzeiger-a". Правительство німецке зі взглядів людяности подає в тій заяві до відомости, що не мало ніколи ніяких зносин з Драйфусом, та пригадує, що то само заявив вже був в своїм часї німецкий амбасадор в Парижи, ґр. Мінстер, Казимір-Перієрови, Дюпюєви і Ганнотови. — А звістно, що ґенеральний штаб і всї его приклонники як раз уперто стоять при тім, що Драйфус видав Нїмцям якісь важні документи, і за то его свого часу засуджено. По чиїй стороні тепер правда, годі знати; процес, бодай о скілько він був приступний для ширшої публики, не виказав того. Длятого зовсїм справедливо сказав оборонець Драйфуса, Деманж, що справу можна би аж тогди вияснити, як би можна дістати назад ті документи які списані на бордеро, а які мав Драйфус видати німецкому аташе войсковому.

Деманж говорив вчера через дві години. Між иншим підніс він два дуже важні для оборони моменти, а іменно, що в документі Cette canaille de D. сказано, що пляни відобрано і що заплачено за них 300 франків або за один документ по 20 франків. Чи гадаєте панове — питав Деманж — що Драйфус за 20 фр. здрадив би вітчину. Дальше перейшов Деманж до справ заграничних аташе войскових і сказав, що ті аташе довідали ся о причині арештованя Драйфуса і его засуджено аж по оголошеню змісту бордеро. Тайне dossier виказало, що імя Естергазого вискробано з кількох документів. Деманж вірить слову чести чужих аташе, що не мали ніяких зносин з Драйфусом впрочім один з міністрів чужої держави (німецкий, Більов) сказав то з правительственної лави в парляменті. Деманж підносить також, що аташе А. (німецкий, Шварцкоппен), котрий завіряв, що немав ніяких зносин з Драйфусом дав до зрозуміня, що порозумівав ся з Естергазим. Деманж промавляв вчера 5 годин і бесїда его зробила велике враженє. Нині має ще промавляти адвокат Лябори, вирок буде проголошений мабуть вечером.

Війна межи Анґлією а Трансвалем буде мабуть леда день проголошена. Обі сторони з великім поспіхом лагодять ся вже до неї. Вчера відбула ся в Льондоні рада міністрів, котра тревала півтретя години. Кажуть, що внаслідок тої ради має бути вислана до Трансвалю дуже енерґічна депеша. Зачувати також, що 10.000 войска відходить незадовго до полудневої Африки.

Новинки.

Львів дня 9-го вересня 1899.

— **Іменованя.** Директором канцелярії Ради державної іменований радник суду краєвого Альойзий Бавер-Барґер.

— **Впреосьв. Митрополит Куїловский** і Преосьв. епіскоп станиславівский зложать присягу в руки Є. Вел. Цїсаря дня 12 с. м.

— **Парохіяни в Акрешорах** зложили на погорільців християн в Скалї повіта борщівского 2 зр., а на погорільців в Ґурагуморі на Буковині 1 зр., котрі то жертви ц. к. Староство в Печеніжині відослало враз з иншими датками зібраними в инших громадах до ц. к. Староства в Борщеві, взглядно до ц. к. Президиї краєвого правительства на Буковині. — Ц. к. Староста: *Лінде.*

— **Зміна календаря в Росиї.** Як звістно займають ся російскі учені з припорученя правительства справою зміни старого, юліяньского календаря, на новий григорияньский. Зміна така не єсть так легка як би здавало ся, іменно же зі взгляду на широкі маси темних людий, котрим годї покласти в голову, длячого нараз якісь сьвята мали би припадати майже о дві неділї скорше як звичайно. Длятого таку зміну треба переводити поволи і постепенно. Отже князь Барклай де Толлі-Ваймарн предложив — як доносить „Петерб. Лісток" — слідуючий оріґінальний проект зміни: День 1-го січня 1900 р. має ся числити від 12-ої години в ночи до 12-ої години в полудне (отже

45)

О СПАДЩИНУ.

(Повість з анґлійского).

(Дальше).

Опісля пішов він простісенько до стайні і розмавляв зі Спавіновим паробком від коний, котрого висилав домів.

— Поведу „Буйвола" нині пополудни до мого приятеля — сказав він до Гакінса. — Нате Вам Ваші гроші, і можете, скоро хочете, вертати назад до Льондону. Я гадаю, що мій приятелль буде вповні вдоволений моїм купном.

— Добре, добре — сказав на то Гакінс, котрий підпив був собі сивухи і досить байдужно дивив ся на все, що діє ся доокола него; єму лиш одно було на гадці, яким би способом відзискати знову ласку у свого пана; — він мусить уважати на себе, а ми мусимо уважати на себе — і конець.

Гакінс, діставши умовлену заплату та й ще щось трохи більше, пішов собі, і Керрінґтон вже більше его не видів. Люди в гостинници мало видали Керрінґтона, а властителеви гостинниці стало трохи дивно, коли він казав єму сїдлати в стайни коня, в пору, коли в сам день Сьвятого вечера вже добре було змеркло ся. Керрінґтон анї перед полуднем, анї по полудни не виходив з гостинниці. Здавало ся, як би торжественна хвиля не впливала якось на того чужанця, анї своїм релїґійним, нї суспільним значінєм. Він сидїв сам один в тихій комнаті малої сільскої господи, задуманий над своїм маленьким записником, записаним хорошим дрібним письмом.

Коли Керрінґтонови привели коня, сів він на него без великого труду, і поїхав, коли вже добре зробило ся темно. „Буйвіл" не робив єму ніяких трудностий. Єго брав ся вже сумнів о правдї того, що єму о тім кони наговорили. А що було би, як бу то дійстно була правда, що „Буйвіл" то такий чортяка, котрий не дає на собі їздити — що було би, як би всі его наміри не удали ся? Ну, тогди були би инші способи, якими можна би позбути ся Ляйенеля Дарґуна, і він би стратив лиш то, що за коня заплатив. З другої же сторони міг той „Буйвіл", що дістав в сільскій господі досить скупо вівса і біг по лихім гостинци, бути зовсім иншим тогди, коли би на ловах гонив через поля. От-так роздумував собі Віктор Керрінґтон, коли їхав поволи дорогою як до Гальґрун. Він всему добре придивив ся, взяв добре під розвагу час і місце. В гостиннім домі Ляйенеля Дарґуна зібрали ся були всі слуги, піддані і люди з села. По торжественнім пирі пішла забава і весела гутірка а відтак подали пунш. Керрінґтон оглянув вповні ту ціль в якій був виїхав, а вернувши назад до гостинниці, віддав коня опіцї господаря. Тогди то не знав ніхто крім него, не знав навіть і той чоловік, що межи службою на ректорстві підслухував кожде слово, яке там говорено, та придивляв ся добре кождому в гостий, що „Ніяґара" опинив ся в стайни в гостиннищи я „Бувіл" прийшов на его місце до стайні ректора в Гальґрун.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТА.

Остереженє.

Гості, котрих сего Сьвятого вечера гостив у себе Гальґрунский ректор, були: Данило Дарґун, ґраф Реджінальд Еверстронґ, пан і паві Мордант і їх дві хороші біляві доньки, відтак ще дві инші, по части нам вже знані особи.

Ті дві особи, то були Ґордон Ґрегим і его сестра Лідия — женщина, котрої завистна злість підпирала ті підлі заходи, що так нагло зруйнували щасте ґрафа Освальда Еверстронґа.

Дарґуни і Ґордон Ґрегим були собі приятелями ще від тої пори, коли хлопцями сиділи в Етоні в школї разом в одній лавці.

Від коли оба братя в наслідок смерти ґрафа Освальда стали богачами, старав ся Ґордон о то, щоби его відносини не то не охолонули, але коли можна ще й скріпили ся. Деяким его заходам удало ся довести до того, що вислано запросини до него і его сестри. Так стало ся, що він і его сестра розгостили ся на зиму в гостиннім домі ректора.

Ґордон Ґрегим старав ся дуже о ті запросини. Єму з кождим днем залежало щораз більше на тім, щоби его сестра зробила добру партию, бо їй, аж страх погадати, доходило вже трийцять літ. Хоч і як она дбала про свою красу, то все-таки мусїла прийти пора, коли й та краса би щезла; тогди лишилась би старою панною.

Коли она вже тепер була Ґердонови тягарем, то о скілько більшим була би тогди!

пів дня за день); день 2-го січня має ся числити від 12-ої год. в полудне до 12-ої год. о півночи і т. д., аж за 6 днів календар російский старий, юліяньский, зрівнає ся в календарем новим, григорияньским уживаним майже загально в Европі. — А чи не можна би так само і у нас зробити? Зрівнане календаря принесло би нам великий хосен. Всї християни всїх трох обрядів у нас сьвяткували би тогди найважнїйші сьвята в один день і тогди міг би кождий піти до своєї церкви, а по містах бідні люди не потребували би н. пр. в рускі сьвята робити а в латиньскі сьвяткувати. Хвала божа, наш обряд і наша народність ба й добробит всїх лиш зискали би на тій зміні. Ба, коби не тоті „староьіри", що то боять ся всякої зміни, хоч би она й як добра була, то може би то й дало ся як зробити. Найважнїйша річ була би, щоби ми самі зробили собі ту зміну. Тогди не потребували би ми казати, що хтось мішає ся нам до наших домашних справ.

— **В Калуши** відбуде ся заходом кружка місцевих академиків вечерок з танцями дня 12-го н. ст. вересня. Комітет починив всякі стараня, щоби вечерок випав як найвеличавійше, то-ж має надію, що як з близших, так і з дальших сторін публика поспішить численно на той вечерок забавити ся весело. Дохід з вечерка призначений на „Народний Дім в Калуши". Вступ від особи 1 зр., білет родинний 3 зр. Стрій для нань візитовий або народний, для мужчин балевий.

— **„Стрийский Боян"** устроює дня 14 н. ст. с. м. в Долинї, а дня 17 н. ст. с. м. в Рожнітові концерти з добірною і різнородною програмою. По концертах відбудуть ся в обох згаданих місцевостях танцї. Стрій візитовий. Початок о 8-ій год. вечером.

— **Жите за капелюх.** В недїлю вечером їхав зелїзницею з Відня 36-лїтний Осип Прібанїч до місцевости Гифляйн над Дунаєм. Коло стациї Кріцендорф схопив єму вітер капелюх з голови. Прібанїчеви жаль було капелюха, і він не довго надумуючись, скочив з вагона за ним, але так нещасливо, що злетів з насипу на долину і там лежав без памяти. Коли опісля прийшов до себе, виліз поволи на насип і хотів здоймити свій капелюх. В тій же хвили коли він сягнув по капелюх, над'їхав поспішний поїзд з Тульн і льокомотива вхопила Прібанїча під колеса та сунула ним більше як сто метрів. Якісь жінки, що були на недалекім горбі, побачили то і наробили крику та дали будникови знати, а той може на яких 50 метрів від своєї будки знайшов вже лиш страшно покалїченого трупа.

— **Відповідь п. Матк.** Ви зовсім справедливо звернули увагу на хибне обчислене американьских мілїонів в новинцї в числї 183. „Народ. Часоп." Річ очевидна, що 6 мілїонів людий не можна би поробити мілїонерами, як би поміж них роздати 15 мілїонів, бо тогди кождий дістав би лиш 2 зр. 50 кр. Але як пояснити тепер таку грубу похибку в згаданій новинцї? Хиба не инакше, лиш так, що тому, котрий писав гу новинку, так покрутило ся в голові від американьских мілїонів, що він їх взяв аж за білїони, і тими надїляв галицкий нарід, жадний гроша.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і виховане.

Ради господарскі.

— Фізикально-економічна кляси фікация ріль. З попередного вже знаємо, на кілько кляс ділимо рілю; тут приглянемо ся кождій клясі окремо: I. Кляса рілї: Пшенична земля першої кляси. Тут удають ся дуже добре: ріпак, пшениця, ячмінь, конюшина, бураки і стручкові ростини. Назва пішла від головного рода збіжа, яке сїємо на сїй ріли. Верхна почва мусить тут бути бодай 21 до 26 центим. груба, а спідна почва навіть в значній глубинї (80 до 90 центим.) не дуже ріжнить ся від верхної; єсть перепускаюча в міру, богата в поживні части, тепла, лагідна, догідна для всїх ростин, котрі не потребують богато піску і вапна. Ся ріля дуже догідна до глубокої управи. Почва тут глинковата або чорноземна. Пшеничні ґрунти суть коло Белва, на Поділю і на Покутю. Вартість пшеничних ґрунтів ставимо 100 а після того оцїняємо і вартість инших ґрунтів. Кажемо н. пр. що вартість ячмінної землї єсть 78. То треба так розуміти: Коли за морґ пшеничної землї треба дати н. пр. 3 сотки, то за морґ ячмінної землї треба дати лиш 3 раз по 78 або 234 зр. — II. кляса ріль: Ячмінна земля першої кляси: Вартість 78. Надає ся знаменито під ячмінь і під всї ростини, наведені в попереднїй клясї; лиш одна пшениця менше тут видає як на ґрунтї I ої кляси. Верхна почва сих ґрунтів не повинна бути тонша, як 21 центиметрів, а спідна така, як в попередній клясї. На сего рода ґрунта ростини гонять більше в листє і стебло як в зерно, а збіже часто вилягає. — III. кляса рілї: Пшенична земля другої кляси: Вартість 67. На ґрунтах сеї кляси родить ся лїпше пшениця і овес, як жито і ячмінь; крім того придатна она під вику і червону конюшину. Верхна почва не менша як 21 центим. Земля тут дуже збита; по дощи твердне, вимагає великої сили до оброблення і сильних знарядів. Дає тяжке зерно. — IV. кляса: Ячмінна земля другої кляси: Вартість 56. Більше придатна під жито і ячмінь, як під пшеницю; впрочім удає ся тут добре пашниця, ростини стручкові, бараболї, ріпак, лен. Верхна почва бодай 16 центим. Єсть то земля пухка, тепла, має досить глини, і длятого навіть в сухих роках держить досить вохкости, дає дуже певний пожиток, потребує мірної сили тяглої до роботи і дає ся без великих коштів піднести на висший степень культури. — V. кляса: Житна земля першої кляси: Вартість 33, значить ся, коли н. пр. морґ пшеничної землї I. кляси коштує 3 сотки, то за морґ сего ґрунту треба заплатити 3 рази по 33 або 99 зр. Ґрунт сеї кляси добрий під жито, житну мішанку (яре жито, горох і овес), під вовкиню, мішанку конюшини в травою, бараболю. Верхна почва бодай 13 центим. груба. Земля буває суха, за легка дає ся поправити навоженем марґлю. Може стати тугійша, коли посїяти на нїй білу конюшину і траву, та ужити на пасовиско для овець.

— Город у вересни. Як-раз в сїм місяци ростуть в городї і розвивають ся як найсильнїйше всїлякі роди капусти, селера і ростини з великим листєм. Обильнїйша

Коли минали лїта без тріюмфу і успіху для неї, она зробила ся сварливою, і межи братом а сестрою бували частї суперечки.

Крім сеї і так вже достаточної причини, мав Ґордон ще й иншу самолюбивість, щоби вистарати ся для своєї сестри богатого мужа. Мошонка богатого шурина мусїла, розуміє ся, стояти для него більше менше отвором; а він був не з тих, що відмавляли би собі того, що можна брати з такого жерела.

Він знав, що Ляйенель Дарґун дає ся жінкам легко очарувати. Лідия мусїла длятого старати ся зловити собі Ляйенеля Дарґуна.

Брат і сестра, коли бувало розмавляли з собою, то не завивали нїчого в паперцї.

— Знаєш що, Лідиє — говорив капітан прочитавши її лист Ляйенеля Дарґуна — будеш собі сама винна, коли вернеш з Гальґрун не яко наречена того чоловіка. Був час, коли ти могла собі гадати, що зловиш щось лїпшого; але коли паннї трийцять лїт, то муж з річними пять тисячами фунтів не повинен бути для неї посьміховиском.

— Не потребуєш менї в такою радостию пригадувати, кілько менї лїт — відповіла на то Лідия і подивила ся на него гнївливо. — Ти, видко, забув, що ти о пять лїт старший від мене.

— Я нїчого не забуваю, моя панно. Але тобі годї рівнати ся зі мною. У мужчини вік не значить нїчого, у женщини значить він все, і прикро менї пригадувати тобі, що вже надходять твої трийцяті уродини. На щастє не виглядаєш старшою як на двайцять і сім лїт; а я дїйстно гадаю, що скоро возьмеш ся добре до дїла, то зловиш того провінцияльного ректора. Ректор з провінциї не значить богато для тої, що наставляла сїтку на князя; але лїпше щось як нїчо. А що в тобою дїйстно дуже круто, то мусиш сим разом добре собі розважити, коли заграєш послїдною картою. А що мусиш, то я даю моє слово на то.

— Досить менї вже того граня в карти — сказала на то панна Ґрегим погірдливо. — Виходить на таке, що цїле моє житє то вже з гори програна партия, хоч і як би я грала. Менї таки так здає ся, як би мене хтось проклав, бо що й не зроблю, все не удасть ся.

Она відвернула ся нетерпеливо від свого брата і сїла до фортепяну. Переграла байдужно кілька тактів вальса, підчас коли капітан закурив собі циґаро і вийшов на малий бальконик, що виходив на темну, мрачну улицю.

Брат і сестра займали апартаменти при вузкій улици Майфер. Помешкане було мале, бідненько умебльоване, невигідне і дороге, але в краснім положеню. Лідия могла лиш на стілько з паньска мешкати, не инакше.

Капітан Ґрегим викурив циґаро і пішов до свого клюбу, підчас коли його сестра лишила ся сама одна невдоволена і знеохочена в тім переконаню, що мине знов день без нїякої забави.

Був час, коли надія на гостину в ректорстві в Гальґрун була би їй зробила велику приятність. Тепер то вже минуло. Її гордість зломили розчарованя, її самолюбиву натуру огірчили неудачі.

Над коминком висїло зеркало. Лідия сперла ся ліктями на мармуровий примурок і приглядала ся свому засумованому лицю.

Було то красне лице, але хмара понурої гордости затемняла його красу.

— Менї нїколи не щастить ся — сказала она сама до себе, коли так приглядала ся собі. — Як би хтось прокляв мене і мою красу. Цїле моє житє поминали мене задля других, що під кождим взглядом були низші від мене. В самім розцьвітї моєї молодости і краси нїхто мене не любив, як же можу мати надію на любов тепер, коли молодість моя минула а краса також вже доходить до кінця? А мій брат все-таки гадає, що я могла би ще зловити собі якого богатого мужа!

Она здвигнула погірдливо плечима і відступила ся від зеркала. Але хоч і як силувала ся показати по собі, що маловажить пляни свого брата, то все таки згодила ся на то, щоби їх виконати. Отже пішла ще того самого дня перед полуднем до модистки. Відбула ся довга і трохи немила розмова в модисткою, бо Лідия з кождим роком щораз більше лїзла в довги, а її вірителї лиш длятого лишали її трохи в спокою, що она иногдї платила готівкою на рахунок.

Успіх теперішної розмови був як звичайно. Мадам Зузанна підняла ся зробити для панни Ґрегим на Різдво красні сукнї — а панна Ґрегим обіцяла зложити à conto більшу суму, не зважаючи на солений рахунок.

В сам день Різдва, коли на дворі сипало снїгом, стояла панна Ґрегим в елеґантнім прогульковім костюмі з темно сїрого сукна, з почервонїлим від вітру лицем, котре ще тим більше відбивало від капелюха з синього оксаміту з сїрими перами, з боку коло молодого ректора. Мягкий оксаміт і повіваючі пера украшали дуже користно її інтересне личко. Лявра і Еллен в своїй сьвіжій молодечій красї і скромненьким одіню губили ся при аристократичній появі пікантної дами.

Убогі в Гальґрун виглядали бувало з великою нетерпеливостию рїздвянних сьвят. Парохіяни Ляйенеля Дарґуна знали, що їх богатий і великодушний ректор щедро їх обдарує.

Він любив приймати у себе старих і молодих у величавім присїнку свого дому, величезного будинку, що колись був двором якогось пана. Він любив дивити ся на них, як они стояли поубирані в теплі одїня, за котрі він заплатив з своєї власної кишенї — старі жінки в своїх сивих вовняних спідницях і темних плащах а малі дїти в одїнях всїлякої краски.

Був то дїйстно милий вид і в очах ректора сьвітили ся сльози, коли він на Різдво о другій годинї відмавляв молитву за столом, накритим для сих скромних рїздвянних гостий.

Всї убогі з цїлої парохії були запрошені до свого пастора на обід, а той обід, що відбував ся о другій годинї, робив Гальґрунскому ректорови більше приятности, як той пир,

роса в холодних ночах і часті дощі прискорюють ріст, так, що н. пр. головки капусти таки в очах ростуть. Коли ще й підливати капусту гноївкою і водою, то можна виплекати таки дуже великі головки. Але рівночасно треба пильно й усениці губити. На грядках, з котрих вже зібрано, не треба давати бурянам рости, бо они лиш витягають поживу з землї. Памятайте на то, щоби порожні грядки аж до часу, коли настануть морози, були зовсїм чисті, без бурянів! — Хто через літо добре ходив коло города, той тепер буде збирати щедру заплату за свої труди. Початок робить цибуля. Щоби цибуля скорше доходила, притолочує ся єї зелені дутки або привалковує ся. Коли цибулю добуде ся з землї, треба єї один день лишити на грядці, щоби обісхла а відтак розстелити на поді. Опорожнені грядки треба зарав перекопати, а коли можна і потреба, то і засіяти на них зараз зимову салату та деякі роди головчастої капусти. Особливо добре так зробити на пісковатих ґрунтах, де треба садити ростини в бороздках на 10 до 12 центим. глубоких та ідучих від заходу на всхід. В той спосіб засаджені ростинки не так легко вимерзнуть. Хто має в городі шпараґи, той повинен била на них, скоро лиш ягода почервонїють, постинати і спалити, бо в них гнїздить ся великий шкідник, личинка шпараґової мухи. Так само треба палити і всі инші ростини, котрі пообсїдали які комахи або на котрих розмножили ся якісь грибки. Хто хоче заложити собі нову шпараґарню, може вже тепер зробити, хоч лїпше зачекати з тим аж до весни. Можна однакож виводити молоденькі ростини в насїня, котре висїває ся незагусто в бороздки. Молоденькі ростини пересаджує ся відтак або на місце призначеня або поки що на иншу грядку. Знаменитою сортою есть „ерфуртский велит“ (Erfurter Riese). — Дальше можна тепер ще сїяти каротку (морхву), шпінат (рядками або широко) зимову салату, петрушку, кмин (рядками) і богато дечого иншого, що хоче ся мати вчасно на весну. В декотрих сторонах сїють ще в пізній осени і цибулю. Такі ростини корінні і лїкарскі як есдраґон, лавандула, мятка, шальвія, мелїса, васильок і т. п. треба тепер пересадити, коли ще не пересаджані. Щоби мати зелену петрушку на зиму можна кілька ростин засадити у вазонки, котрі можуть ще довго стояти на дворі. — Бараболї призначені до садженя рано з весни, треба тепер розгорнути у відповіднім місци, щоби добре обісхли, а тогди будуть борзо кільчити ся. Коли зачнуть кільчити ся, треба на то уважати, щоби лиш один або два кільчаки як найсильнїйше розвивали ся, і аж коли добре розвинуть ся, садить ся їх в землю. — Томати або помідори з початком вересня мають богато овочів; длятого треба горішні зривати, щоби спіднїйші лїпше розвивали ся. Иноді треба таки вершки зовсїм позривати, щоби ростини не цвили і не родили нових овочів. Коли богато овочів, то корчики треба попідпирати і поприв'язувати до тичок.

— Годівля кріликів не може у нас через то добре розвинути ся, що наші люди не уміють добре приправляти мяса з кріликів і не знають що зробити зі шкіркою з них. Мимо того не треба би занедбувати годівлї кріликів. Крілик есть зьвірятком, котре могло би добре виплачувати ся, бо его годоване не коштує богато, а оно дуже множить ся. Самиця, що важить 4 і пів кільо, може мати до року 50 молодих, котрі в четвертім місяци дадуть 150 кільо делїкатного в смаку мяса.

Всячина господарска.

— Добрий кіт до бочок щоби не текли, можна зробити слїдуючим способом: Бере ся 42 ґрам. лою, 34 ґр. воску і 67 ґр. смальцю; все топить ся разом і мішає ся добре, відтак здоймає ся з огню і коли мішанина зачинає вже пристигати, додає ся 42 ґрамів мілко пересїяного попелу з дерева. Місце де бочка тече або слизить, треба добре осушити, взяти на конець ножа трохи того кіту, розігріти і замастити то місце. Тота маса до кітованя держить ся довго в сухім місци і можна єї завсїгди зараз ужити.

— Повила з томатів (помідорів). Зовсїм доспілі овочі зриває ся до коша, обмиває ся їх і оббирає ся, а щоби лїпше дали ся обібрати, треба їх спарити. Відтак кладе ся їх до кітлика і ставить ся на огонь та варить ся 4 до 5 годин, причім заєдно мішає ся ложкою, щоби не припалили ся. На 9 лїтрів томатів дає ся половину або таки цїлу досить грубо покраяну цитрину, до того 4 до 5 ґрамів покришеного цинамону і три чверти до 1 кільо цукрової муки. Всю ту масу дає ся назад до кітлика і варить ся дальше, аж стане така густа як повила зі сливок. Коли вже повила готові, складає ся їх в слої або поливані горшки і держить ся в сухім місци. Повила ті суть добрі до всїляких страв і можна їх їсти самі з хлїбом або булкою подібно як і повила зі сливок.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— Цїна збіжа у Львові дня 6-го вересня: Пшениця 8·25 до 8·40 зр.; жито 5·90 до 6·20; овес 5·50 до 6·—; ячмінь пашний 5·25 до 5·75; ячмінь новий 6·— до 6·50; горох до вареня 6·50 до 10·—; вика 4·40 до 4·60; сїмя льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·40 до 4·60; гречка 7·— до 7.25; конюшина червона 42·— до 48·—; біла 30·— до 40·—; тимотка —·— до —·—; шведска —·— до —·—; кукурудза стара 5·30 до 5·50; хміль —·— до —·— ріпак 10·25 до 10·50

— Цїна продуктів у Відни. На торг від 2-го до 5-го вересня привезено на торг 360.000 штук яєць і около 2.550 кільо масла. Продавано: Найлїпших 35 до 36 штук, плихших 37 до 38 штук за 1 зр. Масло найлїпше столове по 1 зр. 20 кр. до 1 зр. 35., масло з села по 1 зр. 10 кр. до 1 зр. 20 кр., звичайне масло торгове по 90 кр. до 1.05 зр.; сьвіжий сир по 24 до 28 кр. за кільо.

— Цїна телят, безрог і овець на заріз: На торг до Відня привезено дня 7 вересня 3328 штук телят, 1200 штук живих а 929 штук патрошених безрог, 366 штук патрошених овець і 61 ягнят. За патрошені телята плачено по 44 до 64 кр., за живі 36 до 42 кр., за лїпші 44 до 48 кр.; за найлїпші по 50 до 53 кр. — За молоді безроги 35 до 46 кр., за патрошені тяжкі 48 до 54 кр., за підсвинки 44 до 54 кр. За патрошені вівцї 34 до 42 кр. за кільо. Пара ягнят по 5 до 12 зр. — Живі вівцї плачено по 21 до 23, бракові по 18 до 20 кр. за кільо.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 9 вересня. Вчера відбуло ся тут віче промисловців на котре прибуло около 1500 делеґатів, а з тих 800 з країв коронних; сих повитав бурмістр др. Люеґер.

Париж 9 вересня. Figaro доносить, що в виду знаменитої бесїди Деманжа Лябори буде лиш коротко говорити. Вирок буде нинї проголошений.

Білград 9 вересня. Вчера розпочав ся тут процес Кнезевича о замах на короля Міляна. Кнезевич відкликав то що зізнав до протоколу, що нїбито сторонники Караджерживича намовили его до замаху і сказав, що він допустив ся замаху з мести, що его не приймили до публичної служби.

Білград 9 вересня. Вчерашної ночи повісив ся тут у вязници бувший бурмістр міста Шабца, Анґеліч, котрий мав належати до найбільше скомпромітованих в замаху на короля Міляна. В письмі до жінки каже він, що не може пережити ганьби, а хоче жінцї забезпечити пенсию.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

що був назначений на сему годину для него і гостий з его власної кляси суспільної.

Були люди в Гальґрун і охрестности, котрі говорили, що Ляйенель Дарґун уживає більше житя, як годилось би душпастиреви, але хто видїв его, як він сидїв коло якого недужого, або як він давав поміч і пораду в потребі і смутку, той ледви був би відмавляв ему тої невинної радости в хвилях відпочинку. Одно, за що можна було ему докоряти, то була его пристрасть для польованя.

Нїхто з тих, що сего дня перед полуднем сидїли на самім переді довгого стола, не міг був сумнївати ся о тім, що у Ляйенеля Дарґуна було вельми благородне серце.

Він не сам один був межи своїми парохіянами. Его гості випросили собі у него позволене, щоби й они могли бути в тім товаристві, що о другій годинї зійшло ся на обід. Лідия дала до зрозуміня, що їй особливо залежить на тім призволеню.

— Я би дуже хотїла видїти, як ті добрі люденьки будуть споживати свої рїздвяннї присмаки! — сказала она майже з таким одушевленем як мала дитина.

А Дарґунові парохіяни віддавали таки повну честь всїм тим присмакам, які перед них поставлено.

Лідия казала, що она ще нїколи не видїла щось такого, що зробило би їй таку приятність, як отсї скромні збори.

— Я би, пане Дарґун, віддала за таку розкіш, як отся цїлий сезон повен пирів в елеґантних товариствах — говорила она в повним виразу поглядом на ректора. — Як то Вас мусить тїшити. А як щасливими повиннї ті люди уважати ся!

— Того я не знаю, панно Ґрегим — відповів на то Ляйенель Дарґун. — Менї здає ся, що хиба скорше я можу уважати ся щасливим. Таже то в тім радість богача, що може бідним помагати в потребі.

Лідия не сказала на то нїчого, але очи єї висказували той подив.

Підчас коли бідолашні Дарґунові гості заїдали свій рїздвянний пуддін [1]), ходив пан Дарґун поміж ними і розмавляв то з одним, то з другим, подав декому руку, погладив яку дитину по білявій єї головцї та розвідував ся про недужих і тих, що не прийшли в гостину.

Коли станув, щоби поговорити з одним із своїх парохіян, звернуло на себе его увагу якесь дивне лице. Було то лице якогось старого чоловіка, що сидїв на другім кінци стола і так заїдав свій пуддін, як би нїчо' не чув і не видїв, що діє ся доокола него.

— Хто то отсей дїдусь? — спитав Ляйенель якогось робітника, з котрим розмавляв. — Менї здає ся, що я его не знаю.

— Він не з сих сторін, пане, — відповів робітник. Ґаффер Гайфільд привів его з собою. То мабуть его свояк. По правдї сказавши то не яло ся, але бо й Ґаффер Гайфільд не знає ся на тім, що годить ся а що нї.

— Я не виджу, що було би в тім такого, що не годило би ся, Віллєме. Коли то Гайфільдів свояк, то чому Гайфільд не мав его сюди привести? — сказав на то Ляйенель добродушно. — Мене то тїшить, що ему пуддін так смакує.

— Ще й як — сказав на то робітник і засьміяв ся. — Видко, що має добрий апетит.

Більше не було бесїди о тім старику з сивим волосєм, котре звисало ему аж по густі его брови, та з сивими пабородами, що вкривали его лице. Він так якось дивно виглядав, як би якась птиця; ніс мав такий як би дзюб у якого з тих круків, що сего дня кракали на липах засипаних снїгом в Гальґрунї.

(Дальше буде).

[1]) Пуддін (Pudding) рід анґлїйского книша з рибою або мясом, котрий пече ся в печи або варить ся в щільно замкненій, бляшаній формі в горячій водї або також в полотнї вимащенім маслом. (Поляки зробили з того слова своє „budeń“).

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).